

ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับธุรกิจสินค้าเกษตร : ศึกษากรณี พืชผักและผลไม้

ชินเชาวน์ เอื้ออารีตระกูล

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชานิติศาสตร์ คณะนิติศาสตร์ปริธี พนมยงค์
มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

พ.ศ. 2556

**THE LEGAL PROBLEMS CONCERNING THE AGRICULTURE
BUSINESS: A CASE STUDY OF FRUITS AND VEGETABLES**

CHINCHAO EUA-ARITRAKUL

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Laws

Department of Law

Pridi Banomyong Faculty of Law, Dhurakij Pundit University

2013

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความกรุณาและอนุเคราะห์อย่างยิ่งจากท่านรองศาสตราจารย์ ดร.กัลยา ตันศิริ ที่กรุณาได้รับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ของผู้เขียน ซึ่งได้ให้คำแนะนำ ข้อคิดเห็นต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ในการทำวิทยานิพนธ์แก่ผู้เขียนมาโดยตลอด ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์เป็นอย่างสูงมา ณ ที่นี้

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณท่านศาสตราจารย์ ดร.ธีระ ศรีธรรมรักษ์ ที่ได้กรุณาให้เกียรติรับเป็นประธานกรรมการวิทยานิพนธ์ ท่านรองศาสตราจารย์ ดร.ภูมิ โชคเหมาะ และท่านรองศาสตราจารย์พินิจ ทิพย์มณี ที่ได้กรุณาให้เกียรติรับเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และให้ข้อคิดเห็นอันเป็นประโยชน์ต่อการแก้ไขและปรับปรุงวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณคุณพ่อ คุณแม่และพี่ชายที่เคารพของผู้เขียน ที่ให้การสนับสนุนและเป็นที่ยกย่องแก่ผู้เขียนตลอดมาจนประสบความสำเร็จ และเป็นกำลังใจสำคัญในการจัดทำวิทยานิพนธ์นี้ รวมทั้งครูบาอาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาจนเป็นผลให้การศึกษาของผู้เขียนสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี และขอขอบคุณกลุ่มพี่เพื่อนปริญญาโทตลอดจนเจ้าหน้าที่โครงการศึกษาปริญญาโททุกท่าน ที่ได้ให้ความช่วยเหลือเป็นอย่างดีมา ณ ที่นี้

ชินเชาวน์ เอื้ออารีตระกูล

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ฉ
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ง
กิตติกรรมประกาศ.....	จ
บทที่	
1. บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	4
1.3 สมมติฐานของการศึกษา.....	4
1.4 ขอบเขตของการศึกษา.....	4
1.5 วิธีดำเนินการศึกษา.....	5
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	5
2. ความหมายแนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับการทำธุรกิจ และการคุ้มครองผู้บริโภค เกี่ยวกับพืชผักและผลไม้.....	6
2.1 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์.....	6
2.1.1 ความหมายของศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์.....	6
2.1.2 สารัตถะอันเป็นรากฐานของศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์.....	12
2.1.3 สถานะของศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์.....	15
2.1.4 ขอบเขตในการคุ้มครองของศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์.....	18
2.2 แนวคิด ทฤษฎี ประวัติความเป็นมาในการทำธุรกิจ.....	19
2.2.1 แนวคิด ทฤษฎี หลักเสรีภาพในการประกอบธุรกิจ.....	20
2.2.2 กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภคกับการประกอบธุรกิจ.....	26
2.2.3 แนวคิด ทฤษฎี ที่มา และพัฒนาการกฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค.....	27
2.3 แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับบทบาทภาครัฐในการควบคุมการประกอบธุรกิจ.....	34
2.3.1 แนวคิดการจำกัดสิทธิและเสรีภาพ.....	34
2.3.2 รูปแบบของกฎหมายที่จำกัดสิทธิเสรีภาพของประชาชน.....	35
2.3.3 หลักการคุ้มครองประโยชน์สาธารณะ.....	40

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
2.4 ความหมาย ประวัติความเป็นมาของเกษตรอินทรีย์ การควบคุมปริมาณ	
สารพิษตกค้างสูงสุด และการปฏิบัติที่ดีสำหรับ โรงคัดบรรจุ.....	42
2.4.1 เกษตรอินทรีย์.....	42
2.4.2 การควบคุมปริมาณสารพิษตกค้างสูงสุด.....	45
2.4.3 การปฏิบัติที่ดีสำหรับโรงคัดบรรจุ.....	48
3. มาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับธุรกิจสินค้าเกษตร ทรัพย์สินพืชผักและผลไม้.....	54
3.1 ความตกลงเกี่ยวกับอาหารและเกษตรของคณะกรรมการมาตรฐานอาหาร	
ของ CODEX (CODEX ALIMENTARIUS COMMISSION).....	54
3.1.1 ความหมาย.....	54
3.1.2 ความเป็นมา.....	55
3.1.3 วัตถุประสงค์.....	55
3.1.4 อำนาจหน้าที่.....	55
3.1.5 ความสำคัญของมาตรฐาน Codex.....	56
3.2 กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภคที่เกี่ยวกับพืชผักและผลไม้.....	57
3.2.1 กฎหมายเกี่ยวกับการควบคุมพืชผักและผลไม้.....	57
3.2.2 ความหมายของพืชผักและผลไม้.....	62
3.2.3 ผู้บริโภค.....	63
3.2.4 หน่วยงานควบคุมดูแลธุรกิจสินค้าเกษตร.....	70
3.2.5 มาตรการควบคุมพืชผักและผลไม้.....	75
3.2.6 มาตรการลงโทษ.....	79
3.3 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมสินค้าเกษตรในต่างประเทศ.....	81
3.3.1 ประเทศญี่ปุ่น.....	81
3.3.2 สหภาพยุโรป.....	83
3.3.3 ประเทศสหรัฐอเมริกา.....	85

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4. ปัญหาและวิเคราะห์ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับธุรกิจสินค้าเกษตร	
กรณีพืชผักและผลไม้.....	92
4.1 ปัญหาเกี่ยวกับความหมายของคำว่าพืชผักและผลไม้.....	92
4.2 ปัญหาการใช้กฎหมายควบคุมพืชผักและผลไม้.....	93
4.2.1 การแสดงฉลากสินค้าเกษตรอินทรีย์.....	93
4.2.2 การกำหนดปริมาณสารเคมีตกค้างในอาหาร.....	95
4.2.3 การปฏิบัติที่ดีสำหรับโรงคัดบรรจุ.....	96
4.3 ปัญหาการขาดการมีส่วนร่วมของประชาชน.....	97
4.4 ปัญหาเกี่ยวกับมาตรการลงโทษทางอาญา.....	99
5. บทสรุปและข้อเสนอแนะ.....	101
5.1 บทสรุป.....	101
5.2 ข้อเสนอแนะ.....	103
บรรณานุกรม.....	106
ประวัติผู้เขียน.....	113